

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoP/2/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4415203718
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4415203718.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Pátrovičovej a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Borisa Minksa vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: Z. E., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: matka Z. S., nar. X.X.XXXX, bydlisko G. XXX, v konaní zastúpená: Advokátska kancelária Timoranská & Štofková s.r.o., so sídlom Nové Zámky, Podzámska 32, zastúpená JUDr. Tatiana Timoranská, advokátka a otec D. E., nar. XX.X.XXXX, bydlisko G. XXX, v konaní zastúpený: Mgr. Jozef Vida, advokát so sídlom Nové Zámky, Turecká 36, o návrhu matky o nahradenie súhlasu otca na vysťahovanie maloletého dieťaťa a o úpravu styku otca s maloletým dieťaťom, o odvolaní matky i otca proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 07. októbra 2016 č.k. 11P/51/2015-183, takt

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výrokov týkajúcich sa úpravy styku otca s maloletou Z. a výroku o trovách konania z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nové Zámky (súd prvej inštancie) rozsudkom zo dňa 07. októbra 2016 č.k. 11P/51/2015-183 (napadnutý rozsudok) udelil súhlas za otca s vysťahovaním maloletej Z. E., nar. XX.XX.XXXX do J. spolkovéj republiky. Zároveň určil, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom Z. E., nar. XX.XX.XXXX každý rok od 24.8. do 7.9. a od 26.12. do 3.1. nasledujúceho roka s tým, že otec dieťa prevezme o 9.00 hod. v prvý deň stretnutia a dieťa vráti matke späť v posledný deň stretnutia o 18.00 hod. Otec je oprávnený maloleté dieťa v určený čas prevziať v mieste bydliska matky a po ukončení stretnutia v určenom čase je povinný maloleté dieťa matke v mieste bydliska odovzdať. Matka je povinná maloleté dieťa na toto stretnutie pripraviť a v určený čas v mieste jej bydliska ho otcovi odovzdať. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že matka sa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne návrhom podaným dňa 2.3.2015 domáhala, aby súd nahradil súhlas otca s vysťahovaním maloletého dieťaťa do zahraničia. Zároveň žiadala zmenu úpravy stretávania sa otca s maloletým dieťaťom tak, že otec sa bude stretávať s dieťaťom každý párný rok počas letných prázdnin od 1.7. od 9.00 hod. do 31.7. do 18.00 hod., počas vianočných sviatkov, veľkonočných sviatkov a jarných prázdnin. Svoj návrh odôvodnila tým, že otec sa s maloletou stretáva nepravidelne. V súčasnosti prispieva na výživu maloletej 130,- eur mesačne. Matke sa po dlhom čase podarilo nájsť prácu v zahraničí, kde vidí svoje uplatnenie aj do budúcnosti, preto v novembri 2014 predložila otcovi dohodu - súhlas otca s vysťahovaním maloletej do cudziny. Otec však túto dohodu odmietol podpísať, hoci podľa matky sa aj on prevažnú väčšinu času zdržiava v zahraničí. Matka v súčasnej dobe pracuje v zahraničí a to v J. od 16.12.2013. Býva v dvojizbovom byte, ktorý je vo vlastníctve jej životného partnera, od ktorého tento byt prenajíma. Maloletá býva v G. u starej matky, ktorá jej dočasne zabezpečuje starostlivosť. Učí sa nemecký jazyk. Matka sa snaží dochádzať domov často. Maloletej v J. zabezpečila školu, ktorá sa nachádza v blízkosti jej súčasnej práce. Pre maloletú by bolo najvhodnejšie vycestovať za matkou do J.,

kde by jej vedela zabezpečiť vyššiu životnú úroveň, život a štúdium v J., ktorý jej do budúca poskytne širšie možnosti uplatnenia.

3. Otec súhlasil s tým, aby sa dcéra vysťahovala s matkou do J. s tým, ak sa dohodnú na úprave stretávania. Je zamestnaný v riadnom pracovnom pomere, momentálne pracuje na Slovensku, ale mal by ísť do zahraničia. Nesúhlasil s tým, že bude maloletú navštevovať v J. počas prázdnin. Počas stretávania ak nebude s maloletou na dovolenke, tak sa s ňou bude zdržiavať v byte v garzónke na J. XX, J. L.. S dcérou sa asi rok nestretáva, ale predtým mali dobrý vzťah. Predtým s maloletou komunikoval aj na facebooku, ale od februára už maloletá nereaguje.

4. Kolízna opatrovníčka uviedla, že čo sa týka vycestovania maloletej navrhuje súdu, aby vyhovel matke v plnom rozsahu a čo sa týka úpravy styku navrhuje, aby styk prebiehal tak ako uviedli zhodne obe strany s tým, že nevidí potrebu, aby bol styk realizovaný výlučne na území J. republiky.

5. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že na pojednávaní vypočul maloletú Z. E., ktorá uviedla, že chodí do školy v J. do šiesteho ročníka. Dobre už rozumie po nemecky a tiež aj po anglicky, čo sa učila aj na Slovensku. Býva s mamou a jej priateľom H.. Jedná sa o rodinný dom, ktorý je zariadený ako byt a je vo vlastníctve H.. H. je ku nej dobrý a tiež jej pomáha s učením. Mama chodí do roboty na smeny. S otcom sa nestretla jeden rok. Predtým sa s ním stretávala, ale tiež to bolo málo. U otca prespala dva alebo trikrát. Bolo to v J. L., vždy na inom mieste. Teraz by sa chcela stretávať s otcom tak, že by prišiel za ňou na dve alebo tri hodinky do J.. Cez prázdniny by si vedela predstaviť 2-3 dni, že by bola s otcom alebo by išli na dovolenku.

6. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č.k. 5C 242/2010-47 zo dňa 3.11.2011 súd manželstvo rodičov maloletého dieťaťa rozviedol. Zároveň súd zveril maloletú Z. E. do osobnej starostlivosti matke a otca zaviazal prispievať na jej výživu vo výške 130,- eur mesačne od právoplatnosti rozsudku. Súčasťou rozsudku bola aj dohoda rodičov o styku otca s maloletou, ktorý sa bude uskutočňovať neobmedzene na základe predchádzajúceho dohovoru rodičov.

7. Súd uznesením č.k. 11P 51/2015-66 zo dňa 9.7.2015 v spojitosti s Uznesením Krajského súdu v Nitre č.k. 5CoP 46/2015-114 zo dňa 11.9.2015 predbežným opatrením povolil matke dočasne sa vysťahovať s maloletým dieťaťom Z. E., nar. XX.XX.XXXX do J..

8. Zo správy zo šetrenia pomerov z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo dňa 22.9.2015 mal súd preukázané, že otec maloletej žije sám v podnájme rozlohou malom, udržiavanom byte - garzónke. Predmetná nehnuteľnosť je zariadená jednoduchým účelným nábytkom, ktorý pozostáva z kuchynskej linky, rozkladacieho dvoj lôžka, stola, dvoch stoličiek a sektorového nábytku. Hygiena rodinného prostredia bola na dobrej úrovni. Otec uviedol, že práce súvisiace s prevádzkou nehnuteľnosti zabezpečuje sám, z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti v predmetnom byte trávi málo času. Maloletá Z. nemala v domácnosti otca žiadne ošatenie ani iné osobné veci.

9. Zo správ z poradensko-psychologického procesu z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo dňa 10.7. 2015 a 15.7.2015 mal súd prvej inštancie preukázané, že na konzultáciu sa dostavila matka s maloletou dcérou. Matka zotrúva na svojom návrhu na vycestovanie s maloletou dcérou do J.. Má s dcérou vytvorený pozitívny citový vzťah, pozná jej potreby. O vycestovaní do zahraničia s dcérou hovorila. Maloletá reagovala spontánne, na kladené otázky odpovedala priamo, veku primerane a obsahovo správne. Verbalizovala pozitívne citové vzťahy k obidvom rodičom a k starým rodičom, ktorí zabezpečovali každodennú starostlivosť o maloletú v čase matkinej neprítomnosti. Maloletá verbalizuje pozitívny postoj k sťahovaniu za matkou do J., pozná prostredie, do ktorého sa sťahuje, nakoľko matku opakovane v J. navštívila. Maloletá pozná domácnosť matky aj matkinho priateľa, jeho deti, tiež školu, ktorú by mala navštevovať. Kontaktom s otcom sa nebráni, vzťah opisuje ako kamarátsky, hrajú sa spolu, chodia na dovolenku, ale nikdy u neho nespala a nevie kde býva. Postoj otca k problematike nie je známy, pretože otec sa na konzultáciu nedostavil ani úrad nekontaktoval. Dňa 15.7.2015 bola vykonaná individuálna konzultácia s otcom, ktorý verbalizoval nesúhlas s vycestovaním dcéry do Nemecka z dôvodu obáv z obmedzenia kontaktov s dcérou. Svoj vzťah s dcérou opisuje ako otvorený, kamarátsky a verbalizuje vzájomne pozitívne citové väzby.

10. Z ďalších predložených dokladov mal súd prvej inštancie preukázané, že matka je v J. riadne zamestnaná a jej priemerný mesačný čistý príjem je 1.452 eur. Maloletá je v J. zdravotne poistená a podľa potvrdenia školy navštevuje školu v J. od 15.9.2015, šiesty ročník.

11. Zo správy z prvostupňového súdu vo T. mal preukázané, že maloletá Z. žije od júna 2015 vo T. a odvtedy je tam prihlásená. Od školského roku 2015/2016 v mieste navštevuje strednú školu. Matka žije spolu s U. N., ktorý má deväťročné dvojčičky so svojou ženou. Deti žijú u matky, ktorá žije tiež v blízkosti v obci. Maloletá Z. má priestornú izbu, zariadenú primerane veku. Matka s priateľom bývajú na prvom poschodí. Matka od septembra 2015 pracuje vo firme randstad, sprostredkujúca pracovníkov, kde pracuje aj jej sestra. Maloletá Z. je schopná zrozumiteľne sa vyjadrovať v nemeckom jazyku. Referovala, že v škole obstojí dobre, v triede sa dobre zaradila. Našla si aj priateľky aj priateľov, s ktorými sa stretáva aj mimo školy. S druhom svojej matky si rozumie dobre. So svojim otcom má kontakt, naposledy ho stretla pred poslednými letnými prázdninami. Bytová situácia u otca je stiesnená. Maloletá zanechala otvorený a veku primeraný dojem. Zo správy zo strednej školy T. bolo preukázané, že maloletá je zdvorilá, vyrovnaná žiačka, veľmi dobre sa integrovala do triedy. Postupne si vylepšuje znalosti nemčiny, písomné práce vyhotovuje pravidelne, vykazuje bezchybné správanie. Maloletá Z. býva spoločne so svojou matkou a jej priateľom v rodinnom dome, ktorý patrí priateľovi matky. Maloletá má zariadenú detskú izbu, zodpovedajúcu veku. Byt bol riadne obytne a dekoratívne zariadený. Priateľ matky prevádzkuje v pivnici domu dielňu na opravu áut. Matka pracuje na plný úväzok na smeny, sestra matky pracuje v tejto istej firme, preto si môžu sestry zadeliť službu tak, že o Z. je doma vždy postarané. Matka si vie predstaviť kontakty medzi otcom a dcérou v J.. Otec je veľa v zahraničí, na cestách a často sa zdržuje v J.. Z pohľadu Úradu starostlivosti o mládež sú osobné a priestorové pomery vhodné pre pobyt maloletého dieťaťa.

12. Z nájomnej zmluvy otca zo dňa 1.1.2015 a dodatku číslo 1 k nájomnej zmluve zo dňa 4.9.2015 bolo preukázané, že otec má uzatvorenú s A. V. nájomnú zmluvu na prenájom bytu na J. XX v J. L.. Nájomná zmluva je uzatvorená na dobu neurčitú. Cena za prenájom je 70,- eur mesačne vrátane režijných nákladov.

13. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 35 a 25 ods. 1, 2 Zákona o rodine.

14. Konštatoval, že rodičia sa nevedeli mimosúdne dohodnúť o vystaňovaní maloletej Z. do J., postupom času sa však rodičia dohodli a otec súhlasil, aby sa maloletá vystaňovala do J. za matkou. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že matka má v J. vytvorené riadne podmienky na bývanie, má zabezpečenú prácu. Maloletej zabezpečila školskú dochádzku aj zdravotné poistenie. Z výpovede maloletej bolo preukázané, že maloletej sa v J. páči, v škole sa dobre zadaptovala a našla si tam aj kamarátov.

15. Záverom súd prvej inštancie uviedol, že v zmysle rozvodového konania mali rodičia upravené stretávanie sa otca s maloletou neobmedzene na základe vzájomnej dohody. Obaja rodičia súhlasili s úpravou stretávania počas letných prázdnin a to od 24.8. do 7.9. každý rok, okrem toho sa rodičia dohodli na úprave vianočných sviatkov a to každý rok od 26.12. do 3.1. nasledujúceho roka. Súd mal preukázané, že otec maloletej sa doteraz často zdržiaval v zahraničí, kde pracuje a s maloletou mal nepravidelný kontakt. Je v záujme maloletej, aby sa stretávala so svojim otcom aspoň počas letných prázdnin a vianočných sviatkov. Pravidelné stretávanie počas školského roka nie je možné, taktiež nie je možné stretávanie počas jarných prázdnin, pretože tento termín nezodpovedá prázdninám v J.. Je povinnosťou otca, aby počas tohto času, keď bude mať maloletú vo svojej osobnej starostlivosti, zabezpečil jej riadnu starostlivosť, venoval sa maloletej, prípadne zobral maloletú na dovolenku a zabezpečil jej dôstojné trávenie voľného času u neho. Súd nevyhovel návrhu matky, aby otec trávil stretávanie sa s maloletou len v mieste bydliska matky v J.. Je právom otca, aby trávil určený čas s maloletou podľa svojho uváženia, je však jeho povinnosťou zabezpečiť maloletej sústavnú a dôslednú starostlivosť, riadny program v tomto čase a tiež riadne bývanie. Úplnou samozrejmosťou je tá skutočnosť, že otec dopredu oznámi matke a tiež maloletej, kde s ňou bude tráviť určený čas počas prázdnin.

Súd preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

16. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

17. Proti tomuto rozsudku vo výrokovej časti dva, tri a štyri podala v zákonnej lehote odvolanie matka mal. Z. E., žiadajúc odvolací súd, aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že otec je oprávnený sa stretávať s mal. Z. E., nar. XX. XX. XXXX na území J. každý rok od 24. 08. do 07. 09. a od 26. 12. do 03. 01. Nasledujúceho roka s tým, že otec si dieťa prevezme každý deň uvedeného obdobia o 9.00 hodine a v ten istý deň uvedeného obdobia dieťa vráti matke o 16.00 hodine. Otec je oprávnený maloleté dieťa v určený čas prevziať v mieste bydliska matky na adrese V.. X, T., J. a po ukončení stretnutia v určenom čase je povinný mal. dieťa matke v mieste bydliska na adrese V.. X, T., J. odovzdať. Matka je povinná maloleté dieťa na toto stretnutie pripraviť a v určený čas v mieste jej bydliska na adrese V.. X, T., J., dieťa otcovi odovzdať.

18. Namietala, že s rozhodnutím súdu prvej inštancie nesúhlasí v časti realizácie stretávania sa otca s maloletou dcérou. Ako odvolacie dôvody matka poukázala na § 365 ods. 1 písm. b/, f/ CSP, teda, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a namieta procesné pochybenie týkajúce sa výsluchu maloletej. Ďalej uviedla, že pôvodne síce mala námietky len proti tomu, aby otec s mal. dcérou vycestoval z J., avšak mal. dcéra sa neskôr vyjadrila tak, že nechce u otca prespávať. Na základe uvedeného teda nesúhlasí s tým, že by otec mal s mal. dcérou vycestovať a taktiež aj s tým, aby u neho prespávala. Zdôraznila, že otec nemá na území SR vytvorené dostatočné bytové podmienky a zázemie, čo v konaní potvrdil aj samotný otec. Zabezpečenie bytových potrieb na strane otca absentuje zrejme z dôvodu, že sám otec sa prevažnú časť roka zdržiava v zahraničí, kde pracuje, miesto jeho pobytu v konaní zistené nebolo. Na základe uvedeného má výrazné pochybnosti o vplyve prostredia otca, ktorý nezabezpečil mal. dcéru vhodnými podmienkami pre stretávanie sa a vývoj dieťaťa. Taktiež zariadenie garsónky otca nepovažuje za vyhovujúce. V ďalšom poukázala na to, že otec má sklony k agresivite a tieto sklony sa prejavili v konaní o rozvod manželstva. Dodala, že otec neprejavoval o mal. dcéru záujem z dôvodu, že sa zdržiaval väčšinu času v zahraničí, a to v čase, keď ešte žil s ňou a mal. dcérou na Slovensku. V dôsledku uvedeného medzi otcom a dcérou absentujú akékoľvek väzby. Maloletá Z. bola vypočutá na pojednávaní dňa 07. 10. 2016, kde vyjadrila svoj názor, že má záujem sa stretávať s otcom tak, že by za ňou chodil do J., ale určite nechce u neho prespávať. Poukázala na to, že mal. Z. bola vypočutá v jazyku slovenskom, hoci tento riadne neovláda, hovorí jazykom maďarským a v súčasnosti aj nemeckým, po slovensky však vie len veľmi slabo. Na základe uvedeného súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, a to na základe toho, že neprihliadal na najlepší záujem dieťaťa a na názor ním vyjadrený napriek tomu, že v zmysle § 43 Zákona o rodine má byť názoru mal. dieťaťa venovaná dostatočná pozornosť. Úpravu stretávania navrhla zmeniť tak, aby sa mal. dcéra stretávala s otcom v určenom čase výlučne v mieste bydliska matky v J., a to každý deň od 10.00 hod od 16.00 hod. zároveň v treťom a štvrtom výroku nesúhlasila s tým, že by si otec mal. mal. dcéru prevziať v mieste bydliska matky a na toto miesto by mal maloletú aj vrátiť. Tu vznikli pochybnosti o tom, kde je matka povinná dieťa odovzdať a otec dieťaťa vrátiť, keď v rozsudku je ako bydlisko matky uvedená obec G., avšak nepochybné je, že matka s mal. dcérou zdržiava v J. na adrese V.. 4, T., J..

19. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie aj otec mal. Z. a zároveň sa vyjadril k odvolaniu matky. Otec mal. dcéry uviedol, že rozsah stretávania sa s mal. dcérou 2x ročne nie je postačujúce k tomu, aby mohol s dcérou udržiavať a ďalej budovať vzťah. Poukázal na to, že to bola práve matka, ktorá navrhla širšiu úpravu styku zahŕňajúcu aj jarné prázdniny, aby mal možnosť sa aj otec stretávať s dcérou počas jarných prázdnin tak, že každý druhý rok by dcéra strávila jarné prázdniny u otca. Dodal, že v čase podania návrhu boli skutkové okolnosti rovnaké, ako v čase vyhlásenia rozsudku a taktiež boli aj bytové podmienky otca rovnaké. Vzhľadom k uvedenému navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že okrem úpravy počas letných a zimných prázdnin je otec oprávnený stýkať sa s mal. dcérou aj každý párny kalendárny rok počas jarných prázdnin určených pre spolkovú krajinu G., kde mal. Z. momentálne žije, a to od 9.00 hod. prvého dňa jarných školských prázdnin určených pre spolkovú krajinu G. do 16.00 hod. posledného dňa jarných školských prázdnin určených pre spolkovú krajinu G.. Súčasne nech je matka povinná odovzdať spolu s mal. dcérou aj cestovný pas a zdravotný preukaz poistenca, pretože vyjadril obavy, že mu matka nebude chcieť tieto doklady vydať a nebude môcť s dieťaťom vycestovať. V ďalšom reagoval na odvolanie matky, pričom uviedol, že jej odvolanie považuje za nedôvodné. Poznamenal, že s dcérou mal vybudovaný dobrý vzťah, ktorý je teraz vystavený ovplyvňovaniu zo strany matky. Nie je mu známy dôvod, pre ktorý by sa s ním dcéra nechcela stretávať. V minulosti s mal. dcérou chodil na dovolenky a v čase, keď matka pracovala v zahraničí, trávil s ňou viac času ako samotná matka. Taktiež nikdy neuznal, že by pre mal. dcéru nemal vytvorené bytové podmienky, pretože tieto boli predmetom šetrenia aj v konaní pred súdom prvej inštancie a neboli zistené žiadne nedostatky. Zdôraznil, že v čase, keď sa nachádzala matka s mal. dcérou ešte na Slovensku, bol mu zo strany matky bránený styk s dcérou, a to nielen osobne, ale

taktiež aj cez skype alebo cez internet. Ďalšie tvrdenia matky ohľadom jeho agresivity absolútne vylúčil a považuje ich skôr za snahu o skompromitovanie jeho osoby pred súdom.

20. K odvolaniu matky a odvolaniu otca sa písomne vyjadril kolízny opatrovník, ktorý uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne a navrhuje ho potvrdiť, pričom v ďalšom sa pridrižiava svojich ústnych vyjadrení v konaní, a to v plnom rozsahu.

21. K odvolaniu otca sa písomne vyjadrila matka mal. Z., uvádzajúc, že niektoré skutočnosti týkajúce sa zabezpečenia starostlivosti zo strany otca vyšli najavo až v priebehu konania, a teda nemohla vedieť, ako bude mať ku dňu rozhodnutia súdu otec zabezpečené podmienky pre poskytovanie starostlivosti pre mal. dcéru. Mal. Z. nemá vytvorený k otcovi taký hlboký vzťah, na základe ktorého by bolo dôvodné stretávanie v rozsahu požadovanom otcom. Otec sa celkovo o mal. dcéru zaujímal zriedkavo a väčšinu času sa zdržiava v zahraničí. Zdôraznila, že vyvinula maximálne úsilie k tomu, aby v zahraničí pripravila pre maloletú dcéru vhodné podmienky na život a na zabezpečovanie všetkých potrieb. Pokiaľ ide o nevhodné správanie otca voči matke poukázala na skutočnosti, ktoré sú preukázané a vyplývajú z obsahu spisu. Pokiaľ ide o záujem otca o stretávanie sa s dcérou, otcovi nič nebráni v tom, aby nadväzoval s dcérou kontakt prostredníctvom telefónu, internetu alebo emailu. S poukazom na uvedené skutočnosti zotrvala na svojom stanovisku a hlavne na odvolaní, ktoré podala proti rozsudku prvej inštancie a trvá na tom, aby sa styk realizoval v mieste bydliska maloletej na území J. v rozsahu, v akom to navrhla samotná mal. Z..

22. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP v spojení s § 391 ods. 1 CSP je potrebné v napadnutej časti výrokov týkajúcich sa úpravy styku a trov konania zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

23. Jedným z princípov riadneho a spravodlivého procesu vyplývajúcich z Listiny základných práv a slobôd ako aj z článku 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý predstavuje súčasť práva na spravodlivý proces je riadne odôvodnenie rozhodnutia v súlade s § 220 ods. 2 CSP. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov a právnymi závermi. Stav, kedy rozsudok neobsahuje náležitosti uvedené v ust. § 220 ods. 2 CSP vedie v konečnom dôsledku k tomu, že sa stáva nepreskúmateľným. Ak je rozhodnutie súdu prvého stupňa nepreskúmateľné, musí ho odvolací súd zrušiť, pretože inak by zaťažil konanie vadou, ktorá môže mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

24. Nedostatok odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasledujúcich Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Judikatúra nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesta pre dohady a domnienky.

25. Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutia súdu je nie len formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí súdu, t.j. musí byť preskúmateľné. Porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak potom nedostatok

riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá zároveň aj dôvodnosť podaného odvolania.

26. Od 01.07.2016 je účinný nový právny predpis upravujúci súdne konanie Civilný sporový poriadok, ktorý v ustanovení § 220 ods. 2 stanovuje, že v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

27. Po prejednaní veci odvolací súd dospel k záveru, že konanie na súde prvej inštancie je postihnuté vadou z dôvodu nedostatočnej preskúmateľnosti odôvodnenia, pretože odôvodnenie napadnutého rozsudku neobsahuje jasný a zrozumiteľný výklad opodstatnenosti, zákonnosti a spravodlivosti rozhodnutia. Nepresvedčivé odôvodnenie napadnutého rozsudku súvisí s nedostatočne zisteným skutkovým stavom. V danej veci ide o mimosporové konanie, pričom v zmysle § 35 a § 36 Civilného mimosporového poriadku, súd je povinný zistiť skutočný stav veci a vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

28. Súd prvej inštancie v danej veci nevykonal dostatočné dokazovanie, nezistil úplný skutkový stav veci, pričom so skutočnosťami ktoré zistil, sa nevyporiadal dostatočne. Napadnutý rozsudok je zdôvodnený stručne, bez bližšieho vysvetlenia myšlienkových pochodov zákonného sudcu. Súd prvej inštancie bol názoru, že pravidelné stretávanie otca s maloletou počas roka nie je možné, avšak vôbec nevysvetlil ako dospel takému záveru. Z akých dôvodov považoval pravidelné stretávanie otca s maloletou počas roka za nemožné. Odvolací súd poukazuje na to, že pravidelným stretávaním je i stretávanie napríklad 1 x za mesiac, 1 x za dva mesiace a podobne.

29. Keďže v konaniach týkajúcich sa maloletých detí musí súd v prvom rade brať zreteľ na záujem maloletého dieťaťa, zdôvodnenie úpravy styku otca i mimo územia štátu pobytu dieťaťa tým, že je to právo otca, aby čas s maloletým dieťaťom trávil podľa svojho uváženia, že nedostatočné. Súd prvej inštancie sa nevyporiadal s posúdením záujmu dieťaťa na takom určení styku s otcom, neposudzoval všetky okolnosti týkajúce sa cezhraničného styku dieťaťa s otcom s ohľadom na osobnosť dieťaťa, spôsob a podmienky cestovania s otcom na Slovensko. Napriek tomu, že určil styk otca s maloletým cezhranične, vôbec nereagoval na požiadavku otca, aby bolo určené, že matka mu má odovzdať pas dieťaťa.

30. V minulosti, keď rodičia dieťaťa žili spolu, matka pracovala aj v zahraničí a o dieťaťa sa počas jej neprítomnosti v domácnosti staral otec, i za pomoci jeho rodičov, preto mal súd prvej inštancie vypočítať i rodičov otca, ktorí sa môžu vyjadriť ohľadne vzťahu medzi maloletou Z. a jej otcom, ohľadne kvality starostlivosti otca o maloletú.

31. Záverom odvolací súd poukazuje na to, že v záhlaví rozsudku súd prvej inštancie uviedol bydlisko matky v obci G., kde už matka nebýva, pričom vo výroku stanovil, že otec si maloletú prevezme a odovzdá matke v mieste jej bydliska. V tomto smere je potom výrok rozsudku nevykonateľný, keďže bydlisko matky je v J..

32. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam odvolací súd nemal podmienky na zmenu ani potvrdenie napadnutého rozsudku, preto z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu a nedostatočne zdôvodneného rozsudku podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP v spojení s § 391 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výrokov týkajúcich sa úpravy styku otca s maloletou Z. a v súvisiacim výrokom o trovách konania zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

33. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).